

Korespondenco Faktoj. KOSTO de iluoj ĉiuj anonoj: po 0·10 frank ĉiu iluo

21. — *F. Pined i Pericas.* Ĉe calle Mayor, Barcelona. — De S-ro Vallet, studento, str. Rambla de Cataluña, 177, apoteko, inter. ilust. postk. Kun aŭ sen teksto.

22. — *d. A. Arribalzaga.* Grupo Esperantista, 1° piso, 7, 1°, Bilbao (Hispanio). Inter. anj. as. p. k. kaj p. k. kun tutmonda sunideanoj.

23. — *M. Melis.* Fábrica de gas, hispanioj.

24. — *Calle Mayor, 26. — Lluís Vidal, Zizurka, 89. Hora Kutxa (Bohemia, Austria).* — Deziras korespondi kun hispanoj.

25. — *Miguel Solart,* calle de San Pedro, del, 1° etajlo, 67 bds, 1°, 2°, Barcelona. — Deziras korespondi per, d'aj, postkarto.

26. — *Lluís E. Sepulveda.* Cudra casilla, 1679, Santiago do Chile. — Deziras posedi enjeto kataluna ĝesperantista lernolibroj interangante pri kiaj aji libroj de Chile aŭ objektoj kiujn oni deziras.

Kovriloj por la elekteto de 1908

Collecció sense relligar (compres franqueig).

Collecció ricament relligada amb artikajticoj cobertes de tela greguena portant el nom de la revista estampat amb tintorera verda.

Collecció en les mateixes condicions (compres franquicia).

Cobertes soles
» » (compres franquie).

Sia turni al sinjoro Administranto de TU MONDA ESPERO (Rauchich, B. — BARCELONA)

Tutmonda Espero

(КАТЯШИА ЕСПЕРАНТИСТО)

Organo de la kataluna esperantisto

Aperas ciunigante en ĝesperanta kaj kataluna lingvoj, kataluna literaturo, enlanda kaj ekstera lando movado; sciigoj pri la Barcelona Kongreso; k. c. p.

JARE 3 fr. (1'20 dm.)

ANONCOJ

Futa pago 12 frankoj (4'80 dm.)

Duono da pago 7 6'40

Kvarono 3'50

Okono 2 1'00

REDAKCIJO KAJ ADMINISTRACIO

Peregris, 12 — BARCELONA

Per administracian oficejo, futuru al S-ro J. B. Albiranana (esperantisto), Gudivenulo, Barcelono.

ESPERANTO PRESER

Barcelono

	frankoj
Kolekto ne bindita (afrankite)	3'25
» » » rice bindita kun etaj kovriloj	3'25
» » » el hava stolo havante la nomon de la revuo, verdkoloro presita	3'25
Kolekto samme kondita (afrankite)	5'75
Kovrilo solta	1'50
» » » (afrankite)	1'75

ACABA DE SORTIR

PROGRAMA DESPELAVANTO

(preguntes gramaticais)

PER EN J. B. ALBIRANA

propagado de Esperanto-Kataluna

VILLASSEGU DE MAR

Venda a la menuda en totes les societats
kaj librerias, esperantistas de Catalunya

ALICIUJ sunideanoj!

Iam propono de redakcio de una rusa-scieza jurnalo, kiu deziras havi preparan herespondadon. En la Kvinma Internacia Esperantista Kongreso, Barcelona, kaj samtempe prese hokjaj artikoloj pri la vivo, naturo kaj misuro de pirosnej landoj, kaj internej dum hokoj misatoj antaŭ kaj post la Kongreso, vojaĝi tra la nomitaj landoj kaj havi en la kongreso petas multaj hispanaj kaj portugala sunideanoj helpi al mi per sciligoj pri la kresko de vegetado kaj vivado en Hisoj, urboj, urboj kaj vilaĝoj. Gar mi komprenebas nedaŭre niam en la krom-rusa, mia vojaĝo estos nur por ties redakcio kaj pri diuj rezultatoj de tia vojaĝo mi donos raporton en la hispanaj kaj esperantaj gazetoj, kaj tiu persono, kiu donos al mi laj informojn mi sendos belaj fotogramojn postkarten (tial deziru min mia portreton).

Launca adresi: S. Peterburg (Rusujo), Nevsky 104.

ESPERANTO PRESER

TUTMONDA ESPERO

(КАТЯШИА ЕСПЕРАНТИСТО)

2 50

4 50

1 50

4 00

3 90

5 00

35 cent.

Barcelono, Aprilo 1909

ESPERANTISTA GAZETARO

Gazetoj redaktitaj en Esperanto kaj naciaj lingvoj

AFRIKO

Afrika Esperantisto, France k. Esp.—5 fr.—Rue du Marché, Argst.

AUSTRALIO

The Australian Esperantist, Ang. k. Esp.—3 pencej (unu numero).—Bridge Street, Beaufort, State of Victoria.

BOHEMIA

Casopis Českých Esperantistů, Bohemia k. Esp.—3'75 fr.—Austria, Praha.
Bohemian Esperantist (Cesky Esperantista), Bohemia k. Esp.—3'75 fr.—Praha III, 495.

BRITLANDO

Belga Esperantisto, Franco Flandre k. Esp.—4'50 fr.—20 Vondelstrant, Antwerpen.

BRAZILANDO

Brasilia Revuo Esperantista, Portugale k. Esp.—6 fr.—Rua da Assembleia, 16, Rio de Janeiro.

BRITLANDO

The British Esperantist, Angle k. Esp.—4 fr.—Brita Esperanta Asocio, Muzeum Station Buildings, 136 - 6, High Holborn London, W. C.
La Esperanta Instruisto, Angle k. Esp.—2'50 fr.—S. Pitman, 35, Fleet Street, London, E. C.

BULGARIANLANDO

Luzo, Bulgare k. Esp.—5 fr.—Adm. J. Nejkov Strato sv. gorska n.º 99, Titow Bulgaria.
Bulgaria Esperantisto, Bulgare k. Esp.—1'50 fr.—Sohio.

CENTRA AMERIKO

Centroameriko Esperantista, Kastile k. Esp.—8 fr.—Sur, 11, Cañón Libertad (Guatemala).

CILANDO

Cito Esperantista, Kastile k. Esp.—2 fr.—Calle Maipu, 111, Altos.
Lo de Sator, Kastile k. Esp.—2 sm.—Calle de la Catedral, 1421, Santiago de Chile.

DANLANDO

Dana Esperantisto, Dane k. Esp.—Gyldenovsgade, 16, Kopenhage.

FILIPINA INSULANO

Pilipina Esperantisto, Angle, Kastile k. Esp.—2 fr.—P. O. Box, 326, Manila.

FINNLANDO

Finna Esperantisto, 3 fr.—Ilarejo Esperantista Helsinki.

FRANCLANDO

France Esperantisto, 1 fr.—46, Boulev. Magenta Paris.

Paris Esperanto, France k. Esp.—1'50 fr.—Adua, Chaussegros, 4, Place Jussieu, Paris.

Tru Parizo, France k. Esp.—2 fr.—Adua, Olden Vachet, 33, Rue Radziwilli, Paris.

GERMANLANDO

Germana Esperantisto, Germane k. Esp.—4 fr.—Esperanto Verlag Möller und Borg, 95, Prinzenstr., Berlin, s.

Saksa Esperantisto, 1 fr.—Sro. Fritz Stephan en Leipzig.

La Bela Mondo, 6 mk.—Bismarckplatz, 12, Dresden.
Germana Esperanto Gazeto, — Germ. k. Esp.—MK, 4.—Pioneerstrasse, 21, Magdeburg.

HINDLANDO

La Pioniro, 5 fr.—R. F. Vaughan, Marikuppam, Mysore State.

HISPANLANDO

La Sano Hispano, Hispane k. Esp.—3 fr.—Rafael Duyos, Cirilo Amorós, 28, Valencia.
Hispana Revuo, 3 ptas.—Echegaray, 17, 1.º Madrid.

HOLANDO

Amsterdamia Pioniro, Holande k. Esp.—3'50 fr.—Singel, 336, Amsterdam.

HUNGARIANLANDO

La Verde Standardo, Hungara k. Esp.—4 fr.—Mariach Agoston, Papnöveldé-útzez, 6, Budapest.

ITALANDO

Roma Esperantisto, It. k. Esp.—3 fr.—Via Baduino, 108.

JAPANLANDO

Japana Esperantisto, Angle, Japane k. Esp.—2'60 fr., 3 come Jurakic, Kojimacik, Tokio.

KATALUNLANDO

Tutmonda Espero, (Kataluna Esperantisto) «Organo de la kataluna esperantistaroy. En Esperanto kaj Kataluna lingvoj», 3 fr.—Paradis, 12, Barcelono.

MEXIKILANDO

Meksika Revuo, 2'5 fr.—Cocheras, 2, México.
La Verde Sieto, 5 fr.—3.º del Relox, 12, México.

PERULANDO

Antauen Esperantisto, Kastile k. Esp.—3 fr.—Dro. F. Villarcal, Apartado 927, Lima.

POLLANDO

Pole Esperantisto, Pole k. Esp.—2'50 fr.—26, Marsalkowska, 113, Varsovio.

RUSILANDO

Ruslanda Esperantisto, Ruse k. Esp.—7'50 fr.—Nikolaevskaja Str., 33, log. 24, Peterburg.
Espero, Ruse k. Esp.—10 fr.—Nevskij pr. d. 147 S., Petersburg.

RUMANILANDO

Rumana Esperantisto, Rum. k. Esp.—4 Leo, 5 Str. 1, C. Bratianu.
Rumena Gazo Esperantista, Rum. k. Esp.—1'20 sm.—Strada Speranta, 1, Galatzo.

SVEDILANDO

Esperantisten, Svedo k. Esp.—3'50 fr.—Pethlberg, 37, Surbrunnsgatan, Stockholm.

SWISSELANDO

Sciso Espero, 3 fr.—R. Bovy Lieberg, Genovo.

USONIO

L'Amerika Esperantisto, Angle k. Esp.—5 fr.—1232, Michigan Ave, Chicago.
American Esperanto Journal, Angle k. Esp.—5 fr.—Boulevard Station, Boston (Mass.).
The Esperanto News, — Ang. k. Esp.—2 sm.—Wall Street Room, s/o, New York, City.

TUTMONDA ESPERO

(KATALUNA ESPERANTISTO)

Ciujmonata revuo organo de la kataluna esperantistaro

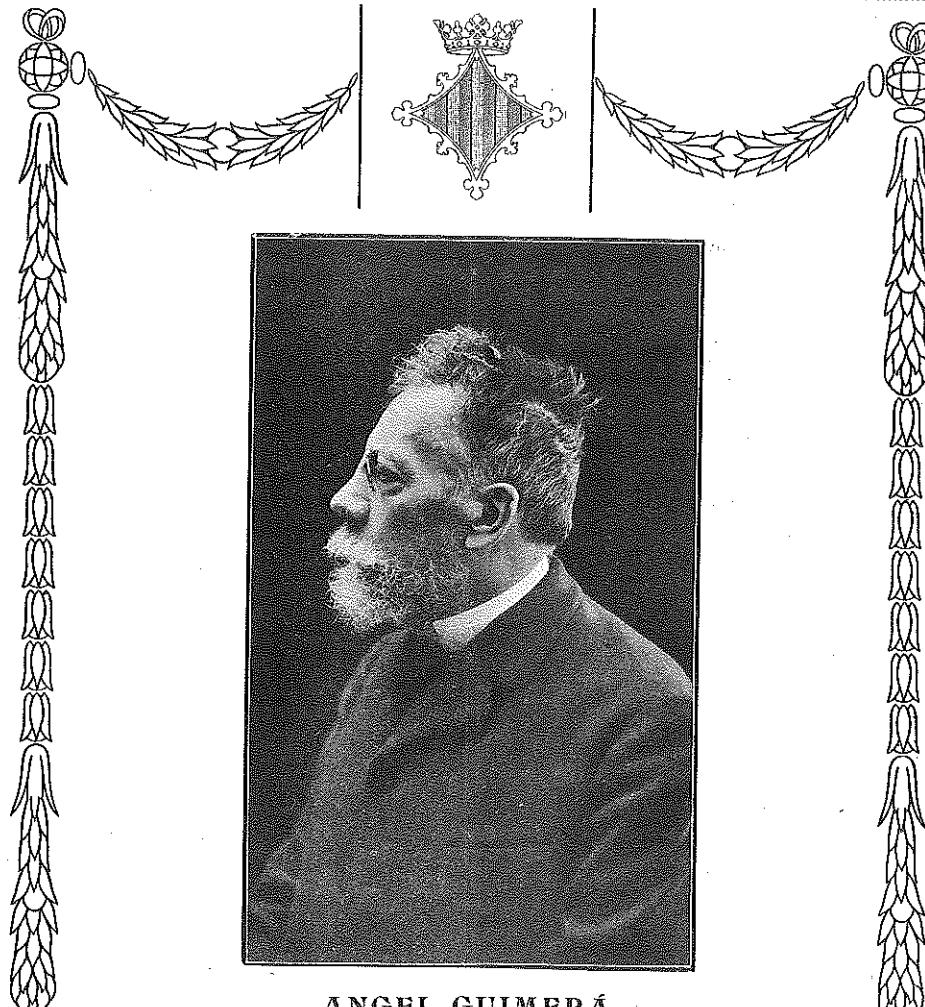
Redakcio kaj Administracio: Paradis, 12 — BARCELONO (Societo «Espero Kataluna»)

2^a Jaro

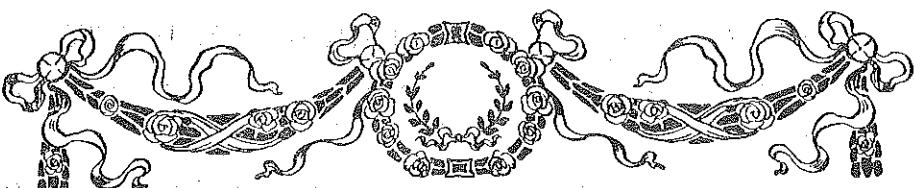
Barcelono, Aprilo 1909^a

N-ro 16

ENHAVO: Angel Guimerà. — Al poeto. — Al poeta. — Cant al poeta. — Kanto al poeto. — L'homenatge a Guimerà. — La homaĝo al Guimerà. — Fri la V^a Kongreso. — Almozo. — Tre grava!! — Revista de revistes. — Moviment esperantista catala. — Kataluna esperantista movado. — Moviment esperantista mondial. — Diversaj sciigoj. — Bibliografio.

ANGEL GUIMERÀ
Fama dramaturgo kataluna

AL POETO

Nun, Katalunujo festas sian unuan draman aŭtoron: amasiĝos ĉirkau la poeto la laŭdaj kantoj de l' katalunoj, kaj el la koro de ĉiu filo de Katalunujo, kie batas fajrero de patruja amo, eliros sento de amo kaj de danko por la poeto.

Tiu fajrero de amo kaj de danko por vi, majstro Guimerà, elfluas ankaŭ el la koroj de la esperantistoj katalunaj, kaj nia voĉo de bonaj patrujfiloj partoprenas en la horo kiun en via laŭdo Katalunujo kantas.

Hodiaŭ, ĉiu honoras vin laŭ sia maniero; la poetoj al vi dediĉas siajn strofojn, la horoj kantas por vi siajn kantojn, la publiko ĝuas denove la belajojn de viaj dramaj verkoj, prezentataj en ĉiuj teatroj de l' lando.

En tiun belan bukedon kiun por vi la katalunoj prezentas, ni esperantistoj metas nian respondan florron, t. e. konigi per Esperanto vian laboradon por la Kataluna Teatro.

TUTMONDA ESPERO (KATALUNA ESPERANTISTO), organo de la kataluna esperantistaro, fariĝas honorata, prezenti sur siaj pagoj vian estimindan bildon.

LA REDAKCIO.

AL POETA

Aquests dies Catalunya festeja el seu primer autor dramatic: entorn del poeta s'aplegaran els cants d'alabança dels catalans, i, del cor de tot fill de Catalunya on nii una guspira d'amor patri, n'eixirà un sentiment d'amor i gratitud vers el poeta.

Aquesta guspira de gratitud i amor vers vós, mestre Guimerà, surt també del cor dels esperantistes catalans, i la nostra veu de bons patriotes s'ajunta al chor que en illoança vostra entona Catalunya.

Avui cadascú us honora a sa manera: els poetes vos dediquen llurs estrofes, els chorus enlairo per vós llurs cantics; el public gaudeix una vegada més les belleses de les vostres creacions dramatiques, representades en tots els teatres de la terra.

En aquest hermos ram que ls catalans vos ofereixen, els esperantistes hi posem la flor que ens pertoca fent coneixer per medi de l'Esperanto quin ha sigut el vostre treball pera l Teatre Català.

TUTMONDA ESPERO (KATALUNA ESPERANTISTO), orgue de l'esperantisme de la nostra terra, se sent honrada de poder presentar en ses pagines la vostra figura.

LA REDACCIO.

CANT AL POETA

*¡ En sa llaor la veu alcem !
¡ Son verb divit glorifiquem !*

*Ens fa fruî amb canturies
ressò de les boscuries
on va a brescar sa mèl.
L'alè dels pitis més nobles,
la llum que guia ls pobles,
ell els ha dut del Cel.*

*És angel guardià dels més preuats tresors:
és vetllador dels cors !*

*Alcem la veu per' fer sabè an el món
que res es perd, re s'fon
de lo que ell va sembrant:
el pas del geni l' món va renovant.*

*Espurna divinal del sol desresa,
jamai s'estingirà : restarà encesa
per' dictâ a l'home la suprema llei :
el Poeta és un rei.
Ell, el combat canvia en abraçada ;
un cel serà, en feresta nuvolada.
Tot es ben seu :
entre ls mortals es déu.*

*¡ Portem a tot arreu son cant de gesta !
¡ Cantem, joiosos, coronant sa testa,
guardadora constant d'ingenit foc !
¡ No amb corona de rei, que dura poc :
amb garlanda d'amor que en el seu front
visqui tant com el món !*

*¡ Glòria al Poeta, verb divit
que marca als pobles llur camí !*

E. GUANYABÉNS

KANTO AL POETO

*Por li ni kantu laüte ! Ni glorigu lian
dian vorton !*

*Li guigas nin per kantoj, eloj de la
arbaroj kie li rikoltas sian mielon. La
spiron de l' plej noblaj brustoj, la lumon
popolojn guidantan, li alportis de l' Cielo.*

*Li estas gardanta angelo de la plej prez-
aj trezoroj : li prizorgas la korojn !*

*Ni forte kantu por sciigi la mondon, ke
nenio perdiĝas, nenio malaperas, el tio
kion li semis : la pašado de l' genio la
mondon renovigas.*

*Li estas dia fajrero defluginta de l' sun'
kaj kiu neniam estingiĝos : gi daŭros brû-
ante por dikti al la homoj la supreman leg-
on: la Poeto estas reĝo. Li batalon trans-
formigas en ĉirkaŭpremo ; serenan cielon,
en densa nebego. Ĉion li povas : inter la
mortuloj, li estas dio.*

*Ni diskonigu ĉien la himnon de lia ag-
ado ! Ni kantu, ĝoje, kronante lian kapon,
konstanta ujo de ne naskita fajro ! Ne per
krono de reĝo, kiu malmulte daŭras, sed
per girlando el am' kiu, en lia frunt' ku-
anta, daŭros tiom kiom la mondo !*

*Gloron al Poeto, dia vorto al popoloj
montranta ilian vojon !*

L'HOMENATGE A GUIMERÀ

Tenim a Catalunya un poeta en les obres del qual s'admira la joia de Theocrit, la potencia de Shakespeare, l'exuberancia d'Hugo, la plasticitat de Flaubert, la rotunditat de D'Annunzio... el més gran amor i l'horror més tragic que hagin assolit el mite pagà, el drama bíblic i la llegenda mig-eval. Tenim a Catalunya 1 poeta més fort i més tendre: que tot és força qui ab pulmons d'acer féu retrunyir sos cants per valls i montanyes, aixecant estols de lluitadors per la patria renaixenta; i tot és tendresa qui ab un quadro, ab una visió idilica o patetica, i ben sovint ab la concisió d'un vers o d'un mot, ha fet esborronar a les multituds i els ha arrecat llagrimes.

Tenim a Catalunya 1 gran ennoblidor del teatre; el qui sapigué universalitzar-lo i comunicar-li ensembs una més intensa catalanitat; el qui, per primer cop en les nostres taules, féu que ls homes parlessin com heroes i els heroes com homes, cobrint ab habits i dalmatiques muscles palpitants i no maniquís sense ànima. Tenim a Catalunya 1 poeta de la vida. I en plena primavera, quan la vida és més intensa i més hermosa, l'anem a festejar i a fer-li homenatge.

És de doldre que, ab les festes del nostre poeta, no hi puguin coincidir les del Congrés Esperantista que s'apropa; és de doldre que, qui a tants idiomes ha sigut traduït, no ho siga encara a l'Esperanto pera què l'admirin tants milers de germans com el culte esperantista reunira a Barcelona.

LA HOMAĜO AL GUIMERÀ

Ni havas en Katalunujo poeton, en kies verkoj oni admiras la gójon de Theokrito, la potencio de Shakespeare, la fortecon de Hugo, la plastikecon de Flaubert, la klarecon de d'Annunzio..., la plej grandan amon kaj la plej tragedian teruron atingitajn de la mito pagana, la dramo biblia, kaj la mezepoka legendi. Ni havas en Katalunujo la poeton plej fortan kaj plej mildan, ĉar fortecon havas, kiu, per stalaj pulmoj, tondrigis siajn kantojn tra montoj kaj valoj, levigante arojn da batalantoj por la renaskiĝanta patrujo; kaj mildecon posedas, kiu, per verketo, per patetika aŭ idilia vizio, kaj ofte per la koncizio de verso aŭ de vorto, kortuŝis la amasoju kaj plorigis ilin.

Ni havas en Katalunujo la grandan nobliganton de l' teatro; tiun, kiu sciis ĝin universalizi samtempe komunikante al ĝi la plej intensan katalunecon; tiu kiu unafoje sur niaj scenejo, ebligis al la komoj paroli kiel herooj, kaj al la herooj paroli kiel homoj, vestigante per vestoj kaj dalmatikoj vivantajn muskolojn, ne senanimajn manikenojn. Ni havas en Katalunujo la poeton de la vivo. Kaj, nun, dum plena printempo, ni lin festas, kaj faras al li homaĝon.

Estas bedaŭrinde, ke la festoj por nia poeto no povos koincidi kun tiuj de la Esperantista Kongreso: estas bedaŭrinde, ke verkoj de Guimerà, kiu al tiom da idiomoj estas tradukitaj, ne estu ankoraŭ tradukitaj esperante, por ebligi admirii lin al la miloj de samideanoj kiuji Esperanto kunvenigos

en Barcelono. La kulto al Guimerà, en kiu ili partoprenus, fratigus nin pli. Kaj ni ĉiuj, ili, kaj ni, kunvenus cirkaŭ la poeto simile kiel en la antikva Jerusalem' o kunvenis la amantoj de la nova ideo ĉirkaŭ la Mesio de siaj amo; tiu dolĉega Jesuo kiu Guimerà en la teatro, unu fojon pli, sciis igi dia; tiu Jesuo amanto de la vivo kaj triumfanto de la morto, ĉe kies pašado dikiĝis la popolamasoj, silentis respektplene ĉiuj lipoj; kaj parolis ĉies avide rigardantaj okuloj; tiu Jesuo kiu tiom kiom Dio, estis homo konanto de l' animoj, konsolo de l' suferantoj, apostolo de frateco, amiko de la infanoj kaj de l' korpuruloj...

Guimerà té, com Ell, quelcom de redemptor. Sa inspiració, sa paraula, han redimit el nostre art i la nostra patria catalana. TUTMONDA ESPERO (KATALUNA ESPERANTISTO) compleix ab ella, i ab sí mateixa, fent-ho constar i adherint-se a l'homenatge a la més gran figura d'aquest poble renaixent.

LLUÍS VIA.

Guimerà havas kiel Li iom de santo. La inspiro, lia parolo savis nian arton kaj nian katalunan patrujon. TUTMONDA ESPERO (KATALUNA ESPERANTISTO) plenumas devon kun la patrujo kaj kun si mem, sciigante tion, kaj aligante al la homaĝo por la plej granda figuro de nia renaskiĝanta popolo.

J. BREMON, trad.

La Redakcio esprimas sian varman dankon al ĉiu kiu bonvolis kunhelpi nin en la aranĝado de tiu ĉi numero, kaj precipe ĝi dankas S-ro Guanyabéns, fervora esperantisto, konstanta kunlaboranto nia kaj aŭtoro de la poezio kantata de ĉiuj barcelonaj litoroj en laudo al Guimerà, kiu tre ĝentile permesis al ni traduki lian belan kanton.

*
Nian dankon ankaŭ al la verkisto S-ro Ll. Via kiu honoris nin per unu artikolo.

*
Ni havas la plezuron sciigi niajn gelegantojn, ke nia ĉefredaktoro D-ro Bremon ricevis afablan permeson de S-ro Guimerà por traduki lian ĉefverkon *Terra Baixa*.

PRI LA V^a KONGRESO

De la Sub-Komitato de la Floraj Ludoj, ni ricevis jenajn sciigojn :

Aldono. — Dum la presado de la definitiva programo de la Floraj Ludoj ni ricevis lastan aligon, kiun la Komitato akceptis, kvankam ĝi alvenis iom malfrue, pro la kaŭzo, ke la granda malproksimeco de Japanujo ne eligis pli fruan respondon.

Ni do kun plezuro sciigas al la Esperantistaro, ke la Japana Gazeto difinis jenan premion, kiun ni enskribis sub n° 42 :

42. — JAPANA ESPERANTISTO. — «Leviĝanta Suno kaj verda Stelo», poezio ne tro longa, por japanaj Esperantistoj. — *Belega japana belarta objekto.*

Kaj nun la listo de la premioj estas definitive nerevokeble ŝlosita, ĉar tiu listo estas *oficiale* publikigita en la 3^a cirkulero de la Kongresa Komitato.

Devizoj de la manuskriptoj ricevitaj ĝis la 15 de Marto

Konkurso n° 12 (Vilasara Urbestraro) : 1. — Ni laboras kaj esperas.

Konkurso n° 25 (Vika Esperantistaro) : 1. — Amiko fidela, trezoro plej bela.

Konkurso n° 28 («La Suno Hispana») : 1. — La Pomoj. — 2. Ni havu fidon.

3. Patrinan amon ĉe la morto ne mortigas.

Konkurso n° 33 («Franca Esperantisto») : 1 — Amo ĉiam venkas.

Konkurso n° 36 («La Revuo» — «Verda Stelo») : 1. — Dolce sed firme.

ALMOZO

Malfeliĉa blindulo trakuris stratojn por peti almozon gvidata de pudelo.

Pastro lin renkontis kaj demandis.

— Kiel vi fartas Antonējo?

— Ne bone, ne bone S-ro Pastro. Hodiaǔ mi haultis antau via sojlo, sed via servistino diris al mi, ke si ne trovis tranĉilon por tranĉi panpecon.

Cu ĉi-tion si diris al vi? Do, venu kun mi.

Enirante al sia hejmo la Pastro donacas tutan panon al Antonējo.

— Kion vi faras? demandis la servistino.

— Kiam oni ne trovas tranĉilon por tranĉi panon, oni devas doni tutan panon — respondis la Pastro.

M. RODRÍGUEZ CABÓS.

TRE GRAVA!!

Dum la venonta monato Majo, eliros gvidlibreto pri Barcelono kun ilustraĵoj. Ĝi estos sendata al la Kongresanoj de la V^a, al la esperantaj kaj neesperantaj gazetoj, al la societoj kaj grupoj, kaj al ĈIU ESPERANTISTO kiu petos ĝin per ilustrita pošt-karto (1) al unu el la jenaj adresoj.

TUTMONDA ESPERO (KATALUNA ESPERANTISTO): Paradis, 12, Barcelona.

SOCIETAT D'ATRACCIÓ DE FORASTERS, Rambla del Centro, 30, Barcelona. (Oni petas ĉiun gazeton reprodukti tiun ĉi anoncon.)

(1) (Car oni intencas ekspozicii la ricevotajn pošt-kartojn, oni petas, en landoj kie ĝi estas farebla, alglui la markojn sur la vidaflanko.)

REVISTA DE REVISTES

EL QUINT CONGRÈS

Extranger

Pera què ls nostres llegidors puguen estar ben informats de lo que a l'extranger es treballa i es pensa referent al V Congrés Internacional d'Esperanto, que tindrà lloc en aquesta ciutat el vinent Setembre, donarem cada més, en la nostra revista, compte detallat de tot lo què s refereixi a Barcelona : Congrés, Jòcs Florals, Excursions, Festes, etc.

Són falaguerament encoratjadores les opinions de l'immenza majoria de les revistes que s publiquen a tot arreu, plenes d'alabances a la nostra terra, i especialment a la nostra ciutat.

Paris-Esperanto. Aquesta revista, en son número de Març, publica una petita informació referent als preus d'estada completa (durant els sèt dies de les tasques del Congrés) i les instruccions pera què ls esperantistes francesos puguen facilmente adquirir els bitllets d'allotjament. A continuació ofereix un premi de 25 francs pera ls Jòcs Florals, el tema del qual es el següent :

«Quines seran pera l'humanitat las conseqüencies de l'aviació».

Belga Esperantisto, important revista que s publica a Anvers, dedica l'article de fons (firmat per *Amatus*), a la nostra tipica festa dels «Jòcs Florals», fent-ne una curiosa i simpatica ressenya desde ls trovadors (segle xiv) fins avui dia, i descrivint minuciosament i amb galanura d'estil lo que era preciso a los admiradores de la Gaia ciencia (trovadors) pera conquerir el veritable titol de «Mestre en Gai saber».

«Cap a la fi del quinze segle — diu l'articolista, — seguidament del seti de Tolosa, el palau i el jardí del «Gai salter» van esser destruïts, i proxim a desapareixer el «Consistori». No obstant, va reneixer gracies

a la generositat de la rica i eminent dama tolosenca Clemenza Isaura, qui va regalar a dita fi grans valoris pera l'adquisició de les flors que s donaven en premi, i garantint-ho testamentariamente amb riques rendes anyals.

»Les festes, avui en dia, han pres el nom de «Jòcs Florals».

«L'origen dels «Jòcs Florals» a Aragó i a Catalunya data també del catorzè segle.

»A Barcelona aquestes festes es fan encara cada any.»

A continuació, després de fer constar que ha sigut una felic idea la de juntar la festa anyal de la *Revuo*, de París, amb els «Primers Jòcs Florals esperantistes», porta la llista completa dels temes i premis, i els noms dels individus que componen el Comitè organitzador. En altre lloc de la mateixa revista dóna compte dels preus d'estada a Barcelonai d'altres interessants detalls.

Germana Esperantisto, revista mensual de Berlin, fa un detallat resum de les circulars primera i segona del Congrés. Referent a les postals editades pel Comitè, fa la següent descripció de la dels Jòcs Florals:

«Aquesta targeta representa la nostra carrera triomfal a través del món, simbolitzada per una carroça conduïda per tres fogosos cavalls, damunt la qual, i dirigint-la, es veu una simpatica fada que llueix en son front l'estrella verda.»

The British Esperantist, revista mensual de Londres, reproduceix íntegra la segona circular del Congrés, que no extractem per esser ja conegeuda dels nos tres subscriptors.

Parlant del viatge per mar que s projecta pera visitar la nostra ciutat, diu el Sr. H. Bolingbroke Mudie, president de l'«Associació Esperantista Universal» :

«Es indubtable que l camí més bonic pera anar a Barcelona es per mar. Ja d'al-

guns dies, estic en relació amb tres importants companyies de vapors, angleses, respecte al contracte exprés d'un bastiment pera fer el viatge, amb escala a Cherbourg (pera recullir els esperantistes francesos), Lisboa, Gibraltar i Alger, fins a Barcelona.»

«Ordinariament no hi hà cap vaixell que fassi aquesta ruta. Pera això és necessari un vapor expressament contractat.»

A continuació dóna compte dels dies que s'invertirien pera ls projectats viatges per mar, aixís com per terra; fent entendre a tots els esperantistes, principalment an els belgues, holandesos i scandinaus, germanics i francesos, que és absolutament necessari que s'apressin a allistar-se a les expedicions projectades; podent, els que ho desitgin, demanar detalls al president de «U. E. A.». És molt d'agrair la bona idea, i no dubtem que tindrà l'exit que s'mereix.

La Revuo, revista de París en la qual constantment col·labora l'Dr. Zamenhof, destina bona part del número de Març a ressenyar amb molt compte la «Kvina Kongreso» i els «Internaciaj Floraj Ludoj». Degut al poc espai de què disposem pera informar com voldriem als nostres llegidors, els recomanem la lectura d'aquesta revista, segurs de què ns ho agrairan. No obstant, no podem passar sense esmentar en aquestes columnes els elogis que fa de les postals editades pel Comitè local, i preferentment de l'obra del nostre estimat amic el jove esculptor Sr. Cesar Cabanes:

«La primera postal oficial presenta a l'anvers de la part destinada a l'adreça, el dibuix d'una encisadora catalana que, vestida de les festes, sembra estrelletes que va arreplegant del davantal.»

«La segona postal oficial està dedicada als Jocs Florals, i representa d'una manera molt artística un carro tirat per tres cavalls i guiat per una hermosa dona, els cabells i el vaporós vestit de la qual veleien agitats per l'aire, brillant a sobre del seu cap l'estrella esperantista de cinc puntes. A la part superior hi ha una cinta amb l'inscripció: *Primers Jocs Florals*,

destacant-se a la part baixa l'segell del Congrés i el nom *Vilassar de Mar*. Hem d'estar molt agraïts a l'artista *C. Cabanes*, autor d'aqueixa postal.»

Welt-Warte, Leipzig.—Aquesta revista internacional de cultura, que s'publica en diferents idiomes, destina a cada número una important secció, escrita en llengua auxiliar, donant compte dels fets més remarcables dins del moviment esperantista mondial. Publica integrala segona circular del V Congrés, i altres notícies extractades de la nostra revista TUTMONDA ESPERO.

Esperanta Gazeto, de Guadalajara (Mexic).—Aquesta revista, orgue de la «Societat Esperantista d'Occident», fa una crida a tots els admiradors de la llengua internacional pera què, a mida de les llurs forces, contribueixin pecuniariament a què l'proxim V Congrés estigui representat d'una manera digna per un o més delegats mexicans.

Amb gust ne copiem alguns paràgrafs, desitjant que la llavor sembrada per l'esmentada societat tingui prompte generosos imitadors:

«AJUDEU. An els vigorosos esforços dels esperantistes alemanys pera fer que l'exit del Congrés Universal a Dresde superés el dels celebrats en anys anteriors (Boulogne-sur-Mer, Ginebra, Cambridge), ha respolt l'entusiasme justificat de tots els esperantistes d'Espanya pera donar major relleu an el Congrés Universal d'Esperanto que se celebrarà, del 5 al 11 de Setembre d'aquest any, a la ciutat de Barcelona.

»De totes les parts del món hi aniran representants, que, com en anys anteriors, parlaran solament l'idioma internacional, demostrant an els indiferents que solament l'Esperanto és apte pera unir a tots els pobles de la terra, obrint nous horitzons de vida i marcant una nova època en els avenços del món. A tot arreu on s'han celebrat Congressos d'Esperanto, els esceptics s'han convençut i s'han afiliat a la causa fraternal que enclou l'idioma.

»Nosaltres, esperantistes mexicans, no

podem permaneixer indiferents per més temps davant dels progressos de l'idioma; volem donar un signe de vida an els pobles europeus, que ns pinten portant plomes com els antics mexicans, que no saben el grau de cultura conquerit fins avui, perquè ls periòdics nacionals solament són llegits per persones nascudes en països on se parla l'idioma espanyol. Necessitem, doncs, fer per la patria lo que ns-e sigui possible, donant-la a coneixer per medi de l'idioma comprès en tot el món i en una reunió de persones de totes nacionalitats. La primera circular de la Comissió organitzadora del Congrés (que publicarem en altre lloc) ens ha inspirat l'idea d'obrir una suscripció destinada a ajudar a la persona que en representació nostra vagi al Congrés.»

Després porta la llista dels noms subscrits i les quantitats rebudes, que sumen un total de 23 pesos or. És d'esperar, degut an el constant treball dels nostres *sanideanoj* mexicans i a la bondat de l'idea, que les llistes s'ompliran lo suficient pera satisfer els desitjos dels iniciadors. Unió i endavant!

Dana Esperantisto, revista mensual de Copenhague (Dinamarca).—En la secció del moviment esperantista mondial, al donar compte de la celebració del V Congrés, fa constar (amb molt bon encert) que la data escollida (5-11 Setembre) és la més a proposit pera què ls extrangers, durant l'estada a la nostra ciutat, disfrutin d'una dolça i agradable temperatura. Seguidament diu que a Valencia, amb motiu de celebrar-s'hi enguany una Exposició Regional, l'agrupació esperantista de la «Ciutat de les flors» prepara una caravana i lluïdissimes festes destinades a obsequiar als esperantistes que vulguin visitar-la un cop acabades les tasques del Congrés.

A lo que aseguim nosaltres que, a l'esforç dels nostres germans valentins, segurament s'hi ajuntarà l dels *sanideanoj* d'altres regions espanyoles, i preferent-

ment el dels catalans. A treballar, doncs, pera les *postkongresaj festoj*!

Espero Katolika, revista mensual de París.—En son número de Març publica una detallada, justa i ben escrita informació de la nostra ciutat comtal, deguda a la ploma del seu corresponsal català. És veraderament interessant i suggestiva la descripció del viatge imaginari vers la ciutat del V Congrés. La delicada prosa, plena de poetics refinaments, no dóna lloc a dubtar que l pseudonim *Ramiro Coll* correspon a un ilustrat prebère esperantista, el veritable nom del qual té per inicials les lletres M. L. No podem menys que felicitar cordialment a dit senyor per la propaganda que dedica a la nostra causa i a la nostra ciutat benvolguda.

La Bela Mondo, revista mensual il·lustrada que s'publica a Dresde.—A la part gràfica d'aquesta petita il·lustració, s'hi veuen alguns gravats primorosament impresos, de les afòres i principals vies de la *Kongresurbo Barcelona*, acompanyant-hi una històrica descripció confiada al nostre estimat amic Dr. Bremon i Masgrau. Recomanem an els nostres *sanideanoj* que passin els ulls per la revista *La Bela Mondo*, segurissims de què, tot agrair-nos-ho, s'uniran a nosaltres pera felicitar a l'autor del treball.

La Verda Standardo, de Budapest.—La societat esperantista hongresa va rebent, de tots els indrets de la nació, noves inscripcions, plenes d'entusiasme, pera prendre part en el nostre V Congrés. A primers de Febrer passaven de 26 els inscrits, entre ls quals es compten els més valuosos elements esperantistes d'aquella terra, aconseguint aixís tenir nodrida representació a la *Barcelona Kongreso*, a l'ensems que portar-hi l'invitació dels esperantistes hongresos pera 1 de 1910

a Budapest. En altra part de la revista copia les circulars publicades i altres notícies referents a Barcelona.

Brazila Esperantisto, de Rio Janeiro.—*Elio Esperantisto*, de Berlin.—*Antaŭen Esperantistoj*, de Lima (Perú).—*Svisa Espero*, de Ginebra.—*Le Phare stenographique*, de Rouen.—*Informaj Raportoj*, de Viena.—*Europa Kristana Celado*, de Ginebra; *Casopis Českých Esperantistů*, de Praga; i *Gazeta Esperantista*, de Rumania (Bukarest). Dits periodics copien en lloc preferent les circulars primera i segona del V Congrés.

Catalunya

El Poble Català i *La Veu de Catalunya*, diaris de Barcelona, publicuen freqüentment articles en pro de l'Esperanto i detallades informacions del moviment esperantista català, i en particular tot lo referent al proxim V Congrés International d'Esperanto. Desde aquestes columnes els donem gracies, enviant-los la nostra afectuosissima salutació, a l'ensems que us demanem continuen pel camí emprès, ajudant-nos, per medi de llur propaganda diaria, a fer avinent a Catalunya les avantatges que li reportarà i coneixement de la llengua auxiliar pera i seuavenç en totes les branques del modern saber.

La Terra, periodic setmanal d'aquesta ciutat, publica en cada número un article, a carrec del nostre samideano Sr. G. Vila Roca, donant compte del moviment esperantista local.

La Sembra, revista mensual de Terrassa, reproduceix la primera circular del Congrés, en lloc preferent. En altra secció dóna compte de la proxima fundació en aquella ciutat d'una agrupació esperantista.

Acció Catalana, diari de Sabadell.—Aquest periodic, portaveu, dels nacionalis-

tes sabadellencs, és un dels que més ha treballat en defensa de la nostra idea, publicant, ja de temps, en ses columnes, cròniques d'Esperanto plenes de ver entusiasme, i conseguint que molts dels seus suscriptors se sumin a les nostres llistes avui molt nodrides en aquella ciutat. El número del dia 24 de Març dóna compte de la segona circular del V Congrés, la qual va traduïda al català pera millor coneixement dels seus llegidors.

El Ateneo, revista mensual d'Igualada.—Aquesta publicació, al donar compte de la ben escrita Memoria del secretari de dita entitat, amb motiu de la reglamentaria reunió anyal de socis, fa constar que l'Ateneu ha fundat una secció esperantista, amb lo que ha demostrat una vegada més que tot lo que sigui obra de cultura és acollit amb afecte i apoiat fermament per la Junta Directiva, seguint el camí iniciat de què tota idea de pau i progrés troba adeptes entre ls igualadins. Seguidament, en altra part de la revista, fa una ressenya de l'Esperanto, encoratjant als socis de l'Ateneu pera què nodreixin les llistes de la secció novament creada amb el nom d'*«Agrupació Esperantista Igualadina»* i treballin de ferm pera l proxim V Congrés. Esperem que l'entusiasme despertat pels nostres amics d'Igualada tindrà prompte imitadors dins d'altres importants ateneus de la nostra estimada Catalunya.

Altres terres iberiques

BASCONIA.—*Cultura*, revista mensual de Bilbao, al dar justa relació del moviment esperantista mondial, aconsella que s faci una activa propaganda i que s prengui exemple dels samideanus catalans, que treballen de ferm pera què l proxim V Congrés superi als celebrats en anys anteriors.

CASTELLA LA VELLA.—Els diaris *El Castellano* i *Diario de Burgos*, d'aquesta

TUTMONDA ESPERO

TUTMNODA ESPERO

ciutat, inserten també notícies referents al V Congrés. Fóra molt convenient que ls esperantistes catalans emprenguessin una forta creuada per les terres hispaniques que encara desconeixen l'utilitat de l'Esperanto, fent-hi avinents els avantatges que reporta dita llengua pera la propaganda de l'industria i del comerç de tot el món.

VALENCIA.—*Suno Hispania*, revista mensual que s publica en aquella ciutat, en son número corresponent a Janer, dóna compte de la primera circular del V Con-

grés. Fóra molt convenient que l nostre estimat confrare *La Suno Hispania*, portaveus de la «Societat Espanyola pera la propagació de l'Esperanto», desde les seves autoritzades columnes continués de ferm la propaganda començada, a fi de què lo més prompte possible, a les llistes de congressistes, hi tinguessin nodrida representació les 45 agrupacions i els 21 o més consulats que l esmentada societat té escampats per terres d'Hispania.

R. TOBELLÀ CASTELLORT

31 de Març 1909.

MOVIMENT ESPERANTISTA CATALÀ

Barcelona.—A l'edició de les clauetes catalanes, que sortiran probablement a primers de Juny, hem d'afegir-hi la d'unes fulles de propaganda a semblança de las ja editades a França, Alemanya i Bohemia (*Tot l'Esperanto en una fulla*), de cost tant reduït que permetrà escampar-les per tot arreu.

Les societats esperantistes o particulars que vulguin comprar-ne, poden dirigir-se al secretari del Comitè del V Congrés.

— Organitzats per l'*«Escola Universitaria»*, es donen quatre cursos publics d'Esperanto a les següents societats:

— *Orfeó Barcelonès* (Asalto, 26): dimars i divendres, de nou a deu del vespre. — *Lectura Catalana* (en el mateix local): dimars i dijous, de deu a onze del vespre. — *Pinya Catalanista* (Baix de Sant Pere, 63): tots els diumenges al matí, d'onze a una. — *Sindicat de Fusters* (Tallers, 21 i 23, 2.º): dilluns i dimecres, de nou a deu del vespre.

— La Secció d'Esperanto del *«Centre Familiar Instructiu Atenet Obrer de les Corts»*, amb motiu de l'inauguració de nous cursos, va celebrar una vetllada-conferència, que s vegé molt animada, essent escoltats amb atenció ls discursos que en pro de la llengua internacional hi pronunciaren els Srs. Rey i Sastre. Amenitzaren la vetllada alguns números de música executats pels Srs. Suñé i Reig.

— Organitzada per l'*«Esbart Català de Dançaires»*, tingué lloc en el Teatre del *«Niu Guerrer»* (Ample, 59, pral.) una festa de balls populars, en la qual va presentar-se per primera vegada l ball esperantista català *La Rondo*, compost per en Tudó. En artistic programa que hem rebut, l'*«Esbart»* manifesta la fi què ls ha guiat al compondre l ball esperantista. Encertadament diu que l ball esperantista català no ha de ser pas un ball vulgar, buid de tota intenció, sinó que ha de parlar graficament i amb justesa de l'ideal de la llengua Esperanto.

Heus-aquí tota l'ambició den Tudó: veure, a tots els esperantistes que vindran de tot el món, enllaçats en una dansa, i que aquesta dansa sigui catalana: veure a una dansa catalana passar totes les fronteres i ser ballada poc o molt per tot el món.

L'edició que del llibret-explicació de la dansa ha fet el Comitè organitzador de

Congrés, s'ha posat ja a la venda, artísticament il·lustrada pel conegut dibuixant Smith.

— El Sr. Pujulà, continuant sa tasca de propaganda, ha donat dues conferències en els locals de l'«Orfeó Barcelonès» i «Metral·la», molt concorreguts per distingits consocis, que premiaren amb una salva d'aplaudiments la paraula del *leader* de l'esperantisme.

— El Comitè organitzador del V Congrés va convocar a totes les agrupacions esperantistes de Catalunya a una reunió en els salons del «Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria». Dita reunió va ser presidida pel president del Comitè, Sr. Pujulà, qui, juntament amb els demés companys d'aquell, va donar compte dels treballs efectuats fins a la data, encoratjant als esperantistes pera què no demorin la llur inscripció en la llista de congressistes, ja que tres quartes parts dels fins ara inscrits corresponen a estrangers.

— En el botiletí del «Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria», la secció especial d'Esperanto recomana a tots els socis aimants de la llengua internacional, o que simpatitzen amb l'idea, que s'inscriguin a la secció a fi de què, en el vinent Congrés, pugui el Centre fer el paper honrós que per sa importància li pertoca.

— Ha sortit el primer número del setmanari *Kataluna Nacio*, redactat en català i Esperanto, el text del qual, a l'ensens que reflectim del nostre sentir i pensar enfront de tot el món, ho és del sentir i pensar de l'Humanitat tota. Serà portat a les seves planes, i cuidadosament historiat, el desenrotllament del nacionalisme mondial, les qüestions socials, científiques i d'art, i en últim terme les polítiques.

An el nou confrare li endrecem la nostra més coral enhorabona, desitjant-li una vida llarga i pròspera.

Olot. — En les festes de Sant Tomàs, organitzades pels alumnes de les Escoles Pies d'aquesta localitat, va sentir-se l'influència de l'entusiasta esperantista i molt amic nostre P. Pubill, fa poc traslladat an aquell Col·legi. L'alumne Rafel Batlle, amb força eruditio, va desenrotllar el tema *L'Esperanto i què és?*, mereixent les felicitacions dels congregats, a les quals unim la nostra.

Tarragona. — Ha quedat constituïda oficialment en aquesta antiga ciutat l'agrupació «Tarragona Esperanta», havent sigut elegits pera formar-ne la Junta Directiva ls senyors següents:

President, Sr. Francisco Torrés Simó; viç-president, Sr. Agustí Ribas Llagostera; secretari, Sr. Josep Jové Cantijoch; viç-secretari, Sr. Josep Vidal i Ras; caixer, senyor Joan Llagostera Solé; comptador, Sr. Joan Molas Sabaté; bibliotecari, Sr. Rafel Delclòs Belvey.

Aquesta agrupació ha organitzat un curs d'Esperanto, a carrec dels professors Srs. Torres i Vidal, a l'«Institut Provincial i Tècnic», essent bastant concorregut.

Felicitem els companys de Tarragona per llur treball i entusiasme.

Sabadell. — En el local de l'entitat esperantista «Esperanta Semo» s'ha llegit una conferència, escrita en llengua Esperanto, deguda a la ploma de l'incansable propagandista en Pujulà i Vallès, versant sobre l'tema *Ibsen i la seva obra*.

L'importància del tema i el renom del conferenciant varen fer reunir gran nombre de gesamideanoj, que premiaren amb aplaudiments el meritissim treball del Sr. Pujulà.

Vilanova i Geltrú. — Per omissió involuntaria, no feiem constar, en el nostre número passat, el nom de la secretària de l'agrupació «Laboro Esperanta», que és la Sra. Teresa Rossell.

Vilassar de Mar. — Una nova molt afalagadora podem avui donar an els nostres llegidors. En números anteriors donavem compte de la fundació d'una *Secció esperantista* en l'important societat «Foment Vilassarenc». Avui el «Foment» ja no existeix: tot ell ha esdevingut «Vilasara Stelo», que és avui una de les societats més importants de Catalunya, puix compta no menys de 284 socis.

En un dels números prop-vinents publicarem les fotografies de les dependències de «Vilasara Stelo», com són cafè, biblioteca, sala de lectura, sala d'actes, teatre, etc.

Felicitem de cor al nostre company G. Vila Roca, autor de la proposició, i a tots els esperantistes vilassarencs, per l'exit obtingut.

KATALUNA ESPERANTISTA MOVADO

Barcelono. — Krom la Katalunaj ŝlosiloj tuj aperontaj, eliros baldaŭ en kataluna lingvo la konata propagandilo de S-ro Borel *Tot l'Esperanto en una fulla*: por mendoj oni sin turnu al la sekretario de la V^a Kongreso.

— La «Escola Universitaria» malfermis kvar novajn kursojn en diversaj societejoj.

— Propaganda parolado de sinjoroj Rey kaj Sastre ĉe Les Corts.

— L'«Esbart Català de Dançaires» organizis feston en kiu oni dancis unafoje la katalun-esperantistan dancon *La Rondo*, verkita de S-ro Tudó: la klarigo de la danco formos tre elegantan volumeton eldonitan de la Organiza Komitato de la V^a.

— S-ro Pujulà faris du paroladojn ĉe la «Orfeó Barcelonès» kaj «Metral·la».

— La Komitato de la V^a kunvenigis la barcelonajn esperantistajn societojn, por sciigi ilin pri la laboroj faritaj por la Kongreso.

— La Bulteno de la «Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria» enhavas ciunteme esperantan rubrikon.

— La unua numero de la gazeto «Kataluna Nacio» aperis. Ni sendas al la nova kunfrato nian plej koran saluton, dezirante al ĝi tre longan vivadon.

Olot. — Parolado de S-ro R. Batlle pri la temo *Esperanto, kio estas?*

Tarragona. — Jen la estraro de «Tarragona Esperanta»: prezidanto, J. Torres Simó; vicpresidanto, A. Ribas; sekretario, J. Jové; vicesekretario, J. Vidal; kasisto, J. Llagostera; kalkulisto, J. Molas; bibliotekisto, R. Delclós.

Sabadell. — En la logejo de «Esperanta Semo» okazis kunveno, kie oni legis la paroladon de Pujulà pri Ibsen.

Vilanova i Geltrú. — Ni forgesis en nia antaŭa numero citi la nomon de la sekretariino, kiu estas F.-ino Teresa Borrell.

Vilassar de Mar. — Dank' al klopoj de nia kunredaktoro S-ro Vila Roca, la societo «Vilasara Stelo», havas de nun propran kaj grandan logejon. Ĝi estas unu el la plej gravaj Esperantistaj societoj el Katalunujo ĉar ĝi enhavas 284 anojn.

En proksima numero ni publikigos fotografajojn de ĝia kafejo, salono, teatrejo, legoĉambro, bibliotekejo k. t. p.

MOVIMENT ESPERANTISTA MONDIAL

Regions espanyoles. — Han publicat articles a favor de l'Esperanto *El Asón*, de Ramales, i *El Nervión*, de Bilbao.

Alemanya. — Les darreres noves que arriben del país del IV Congrés són afalagadores pera nosaltres, ja que ns diuen que s'han fundat noves agrupacions a Gradenz, Gablonz, Nuremberg, Paderborn, Tancha, Chemnitz, etc.

— S'ha fundat l'Unió d'Esperantistes de l'Alemanya oriental, i a Leipzig s'han posat d'accord les cinc societats esperantistes existents pera prosseguir en harmonia llurs treballs.

Amikejo. — En el territori neutre de Moresnet, un dels llocs ont a proporció hi havia més esperantistes, va efectuar-sen, el més passat, un aplec verament internacional. En la *kvar stonoj* que separan Prussia, Holanda i Belgica, es reuniren els esperantistes de dites nacions, dirigint-se a Moresnet, on tingué lloc una festa esperantista, en la qual prengueren part individus de cada una de les tres nacions.

Estat Units. — Pera evidenciar an els esceptics la propagació i utilitat de l'Esperanto com-e llengua pràctica, la direcció de «Edukado», de Menomonee Falls, ha decidit organitzar, a Milwaukee, pera l'prop-vinent Setembre, una exposició d'obres, gazetes, periodics, catalegs, circulars, programes, postals, cartes, etc., etc., redactats en Esperanto.

Els qui desitgin més detalls poden dirigir-se an el Sr. W. H. Rintelman (*Menomonee Falls, Wisconsin, E. U. d'A.*).

— El consul de Xina a New-York ha començat a estudiar l'Esperanto.

França. — És important el moviment que en aquella república s'nota a favor de la llengua internacional. La Creu Roja i l'exèrcit li donen gran ajuda, ja que n'hi ha cursos a les casernes de Beauvais, Laval, Lyon, Hyères, etc., an els quals assisteixen no tant sols oficials, sinó simples individus d'ambdós cossos.

— A Lyon s'ha fundat «Amikaro Esperantista», amb l'objecte de reunir-se setmanalment els seus membres i practicar-se en l'ús de l'Esperanto.

Holanda. — A Ruremonde l'Esperanto és ensenyat oficialment en el col·legi de Sant Lluís, lo mateix que les demés llengües.

Polònia. — Mercès a la desinteressada campanya de fervents i entusiastes *samidegnoj*, s'ha fundat una agrupació d'esperantistes a Niestronno.

Turquia Asiatica. — Acaba de fundar-se una agrupació esperantista a Jerusalem, composta de 10 armenis, 21 turcs, 20 grecs i 54 israelites.

Xile. — El primer Congrés Científic Amèricà, reunit a Santiago de Xile, va acordar:

1.º Demanar a tots els Congressos Científics internacionals l'adopció de l'Esperanto com-e llengua oficial.

2.º Expressar el desig de què els homes de ciència escriquin les llurs obres en Esperanto a més d'en la llur parla nadia.

3.º Demanar an els governs representats en aquell Congrés, que facin oficial l'ensenyança de l'Esperanto a les escoles de primera i segona ensenyança.

Aquestes decisions no necessiten comentaris: sols desde aquí felicitem als doctors Fraga i Gutiérrez, i als Srs. Henckens, Dassen, Guichard, Contreras, Fabres, Biant i Novoa, que tant brillantment sapiguaren defensar i enaltir l'Esperanto en aquell Congrés.

DIVERSAJ SCIIGOJ

ABATO PELTIER. La 17-an de Februaro mortis en Lourdes, la konata fondinto de *Espero Katolika* Abato Peltier.

La entuziasmo kiun li sentis por la religio kaj por Esperanto, meritigas al li unu el la unuaj lokoj de la esperantistaj pioniroj, ĉar li klopodoj kaj laboroj por tiuj du ideoj akompanis lin ĝis la lasta vivmomento.

Dormu pace kara samcelinto!

*

ČEKBANKO ESPERANTISTA. Post ekprovada tempo de kelkaj monatoj, la ĉekbanko kaj ĝia funkciado estas nun definitive pridedicita kaj praktikeble aranĝita.

Por ke la banko utilu al la esperantistaro estas necese, ke oni povu pagi per ĉeko eĉ la plej malgrandaj sumojn, kiel ekzemple la abonon de iu gazeto, la koston de instruiloj, propagandiloj, k. t. p., kaj ke la ĉefaj librovendistoj, eldonistoj, asocioj, k. t. p., akceptu la ĉekojn de nia banko en pago por siaj kalkuloj.

Kiuj sin interesas por la banko venigu informojn de **ČEKBANKO ESPERANTISTA**, — MERTON ABBEY, LONDON, S. W.

*

El artikolo de S-ro Carth en Lingvo Internacia:

«Unue mi rimarkas, ke, efektive, ili en ĉiu grupoj estas tre malmultaj. La granda, grandega plimulto de la Esperantistoj, la pli fervoraj, la pli agemaj, konsideras, ke la grava afero ne estas la filologia demando, sed la disvastigado de la lingvo. Pravaj ili estas, opinante, ke la *progreso* ne konsistas en ĉiam duba kaj sensina teorio pliboniggado, sed en tuja, ĉiam pli generala uzado de la nuna tute taŭga interkompreneblo.»

*

S-ro Bourlet, kiu ĉiuare faras antaŭan viziton al la Kongresa urbo, venos viziti nin baldaŭ. Eble akompanos lin S-roj Artigues kaj de Ménil, sed lia alveno estas tute certa.

Li deziras viziti Barcelonon, precipe por ĉeesti nian literatura feston «Jocs Florals», kiu kiel estas sciite, okazas dimancon de la maja monato.

Niaj barcelonaj samideanoj kiuj scias kiom S-ro Bourlet klopodis por nia Kongreso, informante ĉiam la legantojn de *La Revuo*, publikigante senĉese informojn, noticiojn, artikolojn, preparigas por akcepti indmanire la grandan amikon de nia lando. Provizora programo estas jam preta, kvankam modifikebla en kelkaj detaloj. Jen ĝi: *sabaton*. Je la 7 vespere: alveno en la stacidomo de Francijo. Ĉiuj esperantistaj societoj devas konkuri kun sia plena membraro: *dimancon*. Ĉeesto en la «Jocs Florals»; vespere, promenado per vaporŝipoj tra la havéno kaj antaŭhaveno, kaj poste «Granda Festeno en Mundial Palace»: *london*. Teatra festo: *mardon*. Parolado de S-ro Bourlet ĉe la «Ateneu Barcelones»: *merkredon*. Festeno de la Organiza Komitato de la V^a en la supro de l' Tibidabo. Tiu ĉi estas grandetrajte la festaro kiun oni pensis dediki al S-ro Bourlet: detaloj kaj modifikoj aperos en la ĉiutagaj ĵurnaloj.

*

Konkurso de *La Bela Mondo*. — La eldonisto kaj la redaktoro de *La Bela Mondo* decidis malfermi konkurson.

Kondiĉoj de la literatura konkurso:

1° verki originalan novelon, rakonton aŭ artikolon ilustritan en prozo, kaj skribi ĝin plej legeble *nur sur unu flanko de l' papero*.

2° sendi, per rekomenrita posto, la manuskripton al la redakcio de *La Bela Mondo*, D-ro Schramm, Dresden-Ständehaus, antaŭ la 1^a de Julio 1909.

Premioj: La jugantaro samtempe atentos la elegantecon de la stilo kaj la intereson de la teksto. Gi disdonos la sekvantajn premiojn:

1^a premio 50 M. (=25 Sm.), 2^a premio 25 M. (=12,5 Sm.).

La aliaj aŭtoroj de bonaj tekstoj ricevos ĉiu po dek markoj da libroj. La premiitaj tekstoj estos enpresitaj en *La Bela Mondo*. La redakcio konservos por si la rajton enpresi, post korekto se bezone, la nepremiitajn tekstojn.

Se iu el niaj kolegoj deziras havi korespondanton en Barcelono kiu sciigos ĝin pri la aferoj de l' Kongreso, estas petata sin turni al ni, kaj ni zorgos trovi kompetentan personon.

Ni havis la plezuron vidi unu ekzempleron de la rusa jurnal *Kostroma Gazeo*, kiu entenas la rusan tradukon de la rakonteto de Apeles Mestres *La Relسانگیلیستو*. La tradukintino estas Fino Anna Sarapov, nia ŝatata kuñlaborantino, al kiu ni sendas nian plej sinceren gratulon.

BIBLIOGRAFIO

En tiu-ĉi fako oni komigas la verkojn kies aŭtoroj donacis du ekzemplerojn al «T. E.»

FUNDAMENTAJ DOKUMENTOJ pri la Konstanta Komitato de la Kongreso. Eldonita de la Esperantista Centra Oficejo. 51, Rue de Cligny, Paris. Prezo, 0'25 fr.

FUNDAMENTAJ DOKUMENTOJ pri la Oficiala Gazeto Esperantista kaj de la Esperantista Centra Oficejo. Eldonita de la C. O. Prezo 0'25 fr.

FUNDAMENTAJ DOKUMENTOJ pri la Esperantista Lingva Komitato. Eldonita de la C. O. Prezo 0'25 fr.

PROGRAMA D'ESPERANTO. Autor J. B. Albiñang. Encarrecs: Carrer de Sant Roc, 18; Vilassar de Mar.

Estem conformes amb les paraules que en la carta proleg escriu en Pujulà i Vallès. «Desde'ara jo espero que, mercès a la vostra obra, els professors tindran un bon metode amb qui fer els seus cursos, els alumnes podran recordar bie ls punts més importants de la nostra gramatica...» Adjuntem la nostra felicitació a la den Pujulà.

HELPÀ INTERNACIA LINGVO ESPERANTO, Aŭtoro N. Kabanov. Eldonita en Moskvo.

AVÍS: Demanem an els secretaris de les agrupacions esperantistes catalanes, que ns enviin sovint notícies de l'acció de l'agrupació respectiva.

Aquests informes han de ser enviats abans del dia 15 de cada més.

ESPERANTISTA PRESEJO

Strato Asalto, 45 - Barcelona

LA DU STELOJ

Mondita gazeto de Ĉio Esperantista Fisocio. Sola esperantista propagas la gazeto eltranĉe regule en Ĉilejo.

La Esperanto kaj hispana lingvo, kaj ilustraĵo.

Redakcio kaj administracio:

Ĉio Esperantista Fisocio, Castille, 728

SANTIAGO CBILE

Jarabono, 2 Sui. (Fr. 5)

LA BELA MONDO

Aria internacia Revuo por la Revo. La plej eleganta, la plej bela presita, itaartistita gazeto en esperanta lingvo. Aperas monate.

Java abonprezo 6 M. — 3 Sm. Prora abonprezo 1 monatoj 3 M. — 1,49 Sm. Unu kajero kostas M. — 60.

Oni povas plenumi nur mendojn akompanataj de mono, kaj ĉiuj monsendoj devas esti farataj postmendante au cekante.

Redakcio: Dr. SCHRAMM
Preso kaj eldonejo: F. Emili Baden, Presidento
Naksoj: Bismarckplaco, 12.

LESIVO «LA ESPERANTO»

GRANDA FABRIKO DE LESIVIJOV

La lesivo «Esperanto» estas senkompare bonega pro sia lummetio pro sia forte kaj sia efektuo. Gi ne atakis la sanon kaj igas fortikaj la teksaĵoj kaj estas multopeva seninfektigilo.

Po ĉiuj ĝi fitroj da alkvo nur unu botelo dāfite ĝi «Esperanto».

Pri petoj au demandoj sin turni al

S-ro B. Diopart Fabrikejo, Strato Cardenyo, 300; BARCELONA

CAPELOJ KAJ ĴAPOJ

ONI VENDAS ILLIN MALATPREZE

Manuelo Ballespi

Strato Ample, 41, apud Riccomir
BARCELONA - (CATALUNY)

Demanis

en tots els cafès

cerveseries

I altres llocs d'expendicio de begedes

